

Stokje overgedragen

Frank van Groen

FOTO: ROELY BOS

In 2022 breekt een nieuw tijdperk aan. Alweer bijna een jaar geleden gaf Roely aan haar werk als hoofdredactie voor De Gierzwaluw te willen beëindigen. Op die manier was er ruimschoots voldoende tijd om te zien naar opvolgers. Twee mensen zijn bereid gevonden het gat dat Roely laat vallen op te vullen. Met ingang van jaargang 60 worden Barbara Reijs en Tycho Fokkema actief als redactieleden, nog steeds ondersteund door Frank van Groen. Zeven jaar geleden namen Roely en ondergetekende het redactiewerk over van Ellen de Bruin. Zij deed jarenlang in haar eentje de redactie van ons verenigingsblad De Gierzwaluw, belangrijk werk voor de Vogelwerkgroep. Er was enige achterstand opgetreden en om die in te lopen waren de twee Gierzwaluwen van jaargang 53 dubbelnummers, voor het eerst volledig in kleur. Daarna verscheen zes jaar lang keurig elk kwartaal een nummer van De Gierzwaluw, waaronder een paar fraaie themanummers. Roely nam daarbij het gros van het werk voor haar rekening, met name mailwerk ten behoeve van de vaste rubrieken, het uitzoeken van foto's en de communicatie met vormgever Robert Heemskerk. Bij het redigeren van teksten bood ik soms wat ondersteuning, ook als Roely op vakantie was. Zo was de continuïteit gegarandeerd. Bij deze wil ik Roely heel hartelijk danken voor het vele werk dat ze heeft verzet voor de vereniging, in dit kader met name het redactiewerk. Het was al die jaren prettig samenwerken. Op een aardige en positieve manier communiceerde Roely altijd met alle betrokkenen.

Nederlandse vogels in hun domein

Jan Timmer

Nederlandse vogels in hun domein is een lijvig boekwerk van 680 pagina's. De auteurs beschrijven de avifauna van de Nederlandse landschappen. Hiertoe baseren ze zich op het werk van Luuk Tinbergen. Tinbergen onderzocht telkens 10 hectare bos op de Veluwe en binnenduinrand en maakte daar tekeningetjes bij die precies aangaven welke broedvogels er in welke hoeveelheden in de betreffende stukken bos voorkwamen. De auteurs wilden dit voor alle landschappen doen. Zij onderscheiden 6 hoofdlandschappen, die in totaal onderverdeeld worden in 71 landschappen (domeinen). Een enorme klus, waarvan het resultaat er mag wezen! Per landschap worden de karakteristieke aangegeven voor wat betreft broeden en wintervogels. Met behulp van de schema's zie je in een oogopslag hoeveel soorten vogels in welke dichtheid er in dat landschap voorkomen. Die vogels zijn onderverdeeld in schaarse en algemene broedvogels en schaarse en algemene wintervogels. Verder wordt er met zogenaamde gildes gewerkt, naar analogie van de gildes die we kennen van de Middeleeuwen, maar dan voor vogels. Bij broedvogels is de indeling naar de nestplaats, dus bijvoorbeeld vogels van struiken, vogels van moerasvegetatie etc. Bij wintervogels is dat de voedselkeuze, bijvoorbeeld zaadeters of insecteneters.

De trends in het voorkomen van die gildes worden in grafieken weergegeven. Tezamen met de beschrijvingen van het domein geeft dat een helder beeld waarom bepaalde vogels zijn toegenomen of afgenomen en wat daar de oorzaak van zou kunnen zijn. Voor de landschappen (domeinen) worden ook zoveel mogelijk

bedreigingen en kansen aangegeven. Hiertoe introduceren de auteurs het begrip Basiskwaliteit. De Basiskwaliteit staat voor de noodzakelijke kwaliteit van een leefgebied voor algemene soorten om er een geschikt leefgebied te vinden. Het idee daarachter is een integrale aanpak van bescherming. Niet de soort staat centraal, maar het domein waarin de vogels leven. Als dat domein voldoet aan de Basiskwaliteit, dan kunnen immers de algemene soorten er leven. Nederland verstedelijkt steeds meer, daarom wordt in dit boek ook veel aandacht besteed aan de stedelijke gebieden. Er worden maar liefst 14 verschillende stedelijke domeinen onderscheiden. Al met al een prachtig boekwerk, een mooi naslagwerk. Vooral heel nuttig voor beleidsmakers, terreinbeheerders, vogelwerkgroepen en een ieder die geïnteresseerd is in natuurbescherming.

Nederlandse vogels in hun domein
Robert Kwak en Jip Louwe Kooijmans
Uitgegeven door: KNNV uitgeverij 2021
€ 74,95